

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/26/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

78/2016. számú (V. 5)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. január 28-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2016. május 5-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. január 28-án, szóban a Testület Panaszirodáján adta elő panaszát, a vele szemben 2016. január 23-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos előzményként előadta, hogy az egyik szomszédjával 2015. év végén konfliktusba keveredett, megfenyegette őt és 11 éves gyermekét. Azóta a szomszédal megromlott a viszonya.

2016. januárban a szomszéd ráengedte a kutyáját a panaszosra, majd a szomszédal dulakodni kezdtek. Ezt követően a panaszos elment a rendőrségre, hogy feljelentést tegyen. Míg a rendőrségen volt, közben a szomszédja kihívta a rendőröket, akik meg is jelentek a háznál. A kapitányságon az ügyeletes azt mondta a panaszosnak, hogy várjon, mert mindjárt visszaérnek a rendőrök. Amikor a rendőrök a kapitányságra visszaértek a panaszost előállították. A panaszos véleménye szerint valójában őt nem állították elő, mivel magától ment el a rendőrségre. Az előállítás során a rendőrök megrongálták a ruháját, továbbá kényszerítették,

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

hogy aláírjon papírokat. A panaszos azt is kifogásolta, hogy a jegyzőkönyv nem teljes, mert lényeges dolgokat nem tartalmaz. Sérelmezi a rendőri hangnemet is, mivel a rendőrök többször azt mondták neki, hogy „utcai harcos”.

A panaszos állítása szerint a rendőrségen meg sem hallgatták arra hivatkozva, hogy ők már kint voltak a helyszínen. A rendőrök megrángatták a panaszost, és arra kényszerítették, hogy csak a nevét írja rá a dokumentumokra. A panaszos szerint hiába tett többször feljelentést a rendőrségen, nem indult büntetőeljárás.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az Ó. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. V. L. r. ezredes, kapitányságvezető 2016. február 19-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Az átirat alapján 2016. január 23-án 13 óra 25 perckor a [...] Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) ügyeletesének utasítására jelent meg D. G. r. tzls. és K. Cs. r. törm. Ó. [...] főút 26. szám alatt, mivel onnan R. Gy. bejelentést tett, mely szerint őt megtámadták. A helyszínre érkező járőrök részére a bejelentő elmondta, hogy a panaszos, korábbi nézeteltérésük miatt elkezdett vele kiabálni, majd belerúgott a kutyájába, őt pedig két alkalommal, ököllel állon ütötte. A helyszínen a panaszos felkutatására tett intézkedés nem vezetett eredményre. A fenti címről a rendőri intézkedés befejezését követően 13 óra 50 perckor a járőrök az Ó. Rendőrkapitányságra vonultak, ahol megjelent a panaszos, és elmondta az intézkedő rendőröknek, hogy R. Gy. ráuszította a kutyáját, ami majdnem megharapta, ezért ő két alkalommal arcon ütötte.

A panaszossal szemben az intézkedő rendőrök 2016. január 23-án 14 órakor az Ó. Rendőrkapitányság eligazító pultjánál intézkedtek. Az intézkedés során szóban közölték vele, hogy garázdaság vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt előállítják, és az eligazító pulttól kb. 4 méter távolságra lévő előállító helyiséghez kísérték. Az előállítás során a panaszos együttműködő magatartása alapján semmilyen kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség. Az előállítás időtartama 2016. január 23-án 14 órától 2016. január 23-án 15 óra 50 percig tartott. Az előállítás során nem alkalmaztak a panaszossal szemben kényszerítő eszközt. Az előállító helyiségben való elhelyezését megelőzően vele szemben ruházatátvizsgálatot fogatosítottak. Az előállítás alatt a panaszossal szemben nyomozati cselekményre, nevezetesen a gyanúsítottkénti kihallgatására nem került sor, mivel már rendelkezésre álló iratok alapján „forrónyomos” bűnügyi szolgálatot ellátó nyomozó T. R. r. zls. egyeztetett a készenléti szolgálatot ellátó bűnügyi vezetővel K. K. r. szds-sel. A bűnügyi vezetőnek az volt az álláspontja, hogy mivel az eset körülményei ellentmondásosak, tisztázatlanok, a kihívóan közösségellenes magatartás nem állapítható meg, és a bejelentő valamint a panaszos között régóta fennálló haragos viszony következményei, melyekben több alkalommal is volt rendőri intézkedés, illetőleg büntetőeljárás folyamatban, ezért a panaszos gyanúsított ki hallgatását nem kellett fogatosítani. Ezt követően a panaszost szabadon bocsátották.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a panaszos előállítására, és a vele szemben tett büntetőfeljelentés alapján feljelentés kiegészítésére került sor, mivel a feljelentés elutasításáról nem lehetett megnyugtatóan állást foglalni. Ennek során az ügyben eljáró nyomozó megállapította, hogy a panaszos és a bejelentő régóta haragos viszonyban állnak egymással, jelen konfliktus is ennek a következménye, ezért a panaszos cselekménye nem a köznyugalom, hanem a számára provokatív magatartást tanúsító személy ellen irányult. Helyes volt a forrónyomos parancsnok megállapítása az előállítást követően, hogy a kihívóan közösségellenes magatartás nem megállapítható, és ezért nincs szükség a panaszos azonnali gyanúsítottkénti kihallgatására.

Az ügyben a bejelentő sérelmére elkövetett becsületsértés vétség elkövetése állapítható meg, amely miatt a bejelentő magánindítvánnyal élt a panaszossal szemben. A becsületsértés vétség tekintetében az Ó. Járásbíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel az eljárás lefolytatására, ezért az eljárást áttette az Ó. Rendőrkapitányság.

Az előállítás során a panaszosnak az alábbi iratokat kellett aláírnia:

- jegyzék letéti tárgyról (az előállító helyiségben történő elhelyezését megelőzően foganatosított ruházatvizsgálás során a panaszosnál lévő azon tárgyakat tartalmazza, amelyeket nem tarthat magánál az előállítás alatt),
- igazolás az előállítás időtartamáról,
- nyilatkozat arról, hogy a jogokról való tájékoztatást megkapta, panasszal az intézkedéssel szemben nem él, az előállítás időtartamáról szóló igazolást átvette, továbbá arról, hogy élelmezést nem kér, valamint betegségben nem szenved.

Az iratok aláírása során semmilyen kényszerrel nem alkalmazták a rendőrök, hiszen az előállított személynek jogában áll az aláírást megtagadni. Továbbá nem rángatták a panaszost. A panaszos az intézkedő rendőröknek, illetőleg a szolgálatirányító parancsnoknak nem jelezte, hogy panasszal él a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel szemben. A panaszos azon állítása, mely szerint a rendőrök megrongálták a ruháját az előállításakor, illetőleg kényszerítették arra, hogy írjon alá papírokat, mely során megrángatták, nem fedi a valóságot.

A panaszos azon kifogása, mely szerint meg sem hallgatták a rendőrségen, arra hivatkozva, hogy a rendőrök már kint jártak a helyszínen, részben fedi a valóságot. A panaszost a rendőrök az Ó. Rendőrkapitányság eligazító pultjánál szóban meghallgatták. A panaszos meghallgatását követően valóban nem mentek vissza a helyszínre, mivel onnan jöttek be, és ott meghallgatták az érintett másik személyt.

A panaszos azon állítása, mely szerint a rendőrség által készített jegyzőkönyv nem teljes, mivel az lényeges információkat nem tartalmaz, nem felel meg a valóságnak, mivel semmilyen jegyzőkönyv felvételére nem került sor a rendőri intézkedés foganatosítása során. Az intézkedő járőrök a történetekkel kapcsolatban büntető feljelentést tettek a panaszossal szemben, ami tartalmazza mind a panaszos, mind pedig a bejelentő által elmondottakat. A panaszost egyik rendőr sem illette „utcai harcos” jelzővel az intézkedés során. A rendőrök megfelelő hangnemben, szakértelemmel és kellő empátiával folytatták le az intézkedést. Ezzel kapcsolatban a kivizsgálást lefolytató parancsnok külön jelentést készített.

A panaszos és a bejelentő huzamosabb ideje rossz viszonyban állnak egymással, ebből az elhúzódó haragos viszonyból adódóan több alkalommal is intézkedtek a rendőrök velük szemben. 2014. december 13-án a panaszos ellen garázdaság büntették, 2014. december 15-én a panaszos feleségének, R. J. S-né feljelentése, 2016. január 23-án a panaszos előállítása garázdaság vétség elkövetése miatt, ami hatáskör és illetékesség hiánya miatt az Ó. Járásbíróságnak megküldésre került. 2016. február 10-én R. Gy. ellen zaklatás vétsége miatt eljárás van folyamatban. Minden esetben történt rendőri intézkedés, amikor a panaszos intézkedést kért. Az, hogy a bejelentésekben foglalt személyes ellentétnek vélt vagy valós sérelemnek nem minden esetben szabálysértési-vagy büntetőeljárás, elzárás, vagy egyéb kényszerítő intézkedés a befejezése a magyar jogrendszer, illetőleg a jogágak egymáshoz fűződő viszonyából adódik. A helyszínen intézkedő rendőrök a tőlük elvárható szaktudással, szakértelemmel, és empátiával kezelnek minden olyan bejelentést, amelyre a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) alapján intézkedési kötelezettség terheli őket.

A jelen ügy tárgyát képező rendőri intézkedéssel szemben sem a panaszos, sem az ügyben érintett más személy nem nyújtott be panaszt a rendőrségen.

2) Az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2016. január 23-án 14 órakor vonták intézkedés alá, amelynek keretén belül az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint, mint személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták és végezetül az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján előállították. Vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A rendőri intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint D. G. r. ftzls. a fenti napon 13 óra 25 perckor a TIK utasítására megjelent Ó. [...] Főút 26. szám előtt, mivel onnan R. Gy. bejelentést tett, mely szerint a panaszos előzetes szóváltást követően két alkalommal arcon ütötte. D. G. r. ftzls. kérésére a panaszos elhagyta a helyszínt. Ezt követően G. 202 tájékoztatta D. G. r. ftzls-t, hogy aznap 13 óra 50 perckor a panaszos megjelent az Ó. Rendőrkapitányság épületében. D. G. r. ftzls. miután visszatért a rendőrkapitányságra, közölte a panaszossal, hogy megalapozottan gyanúsítható a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. §-ába ütköző garázdaság bűncselekmény elkövetésével, ezért őt előállította. Ruházatátvizsgálás során nála közbiztonságra veszélyes eszközt nem talált. Mivel az intézkedés során végig együttműködő magatartást tanúsított a panaszos, ezért vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség. Kírtetésre sem volt szükség, mivel az előállításnál jelen volt a panaszos öccse, R. K.

Az előállítás oka 2016. január 23-án 15 óra 50 perckor megszűnt.

3) Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki jelentés a panaszos Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatását, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti átvizsgálását, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítását jog – és szakszerűnek, valamint az Rtv. 15. §-a alapján arányosnak értékelte.

4) T. R. r. zls. 2016. január 23-án készítette el jelentését, melyből a következők derülnek ki.

A jelentés szerint megállapítható, hogy a panaszos és a bejelentő között évek óta haragos viszony áll fenn. A fenti napon történt események is ezen régóta tartó haragos viszony

következményei, azonban a cselekmény körülményeit is már eltérő módon adták elő. Tekintettel arra, hogy a konfliktus a korábbi haragos viszony következménye, illetve az eset körülményei is ellentmondásosak, tisztázatlanok, ezért a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján kihívóan közösségellenes magatartás, mely a garázdaság tényállási eleme, nem állapítható meg, ezért a panaszos kihallgatására nem került sor.

5) T. R. r. zls. 2016. február 9-én az alábbiakkal egészítette ki előző pontban ismertetett jelentését.

A panaszos és a bejelentő magatartásukat nem a közösségi együttélési szabályok nyílt semmibe vételével követték el, hanem az a korábbi rossz viszony következménye. Tekintettel arra, hogy a bejelentőnek, R. Gy.-nak sérülése nem keletkezett, orvosi ellátást nem igényelt, továbbá tetteles becsületsértés miatt magánindítvánnyal élt, ezért az Ó. Járásbíróságra történő áttételének lehet helye.

6) T.-B. P. r. örgy. 2016. február 22-én készítette el jelentését.

A jelentés alapján T.-B. P. r. örgy. felvette a kapcsolatot K. Cs. r. törm-rel és D. G. r. tzls-sal, valamint M. S. r. törm-rel, akik egybehangzóan elmondták, hogy a panaszos az előállítása során mindvégig együttműködő magatartást tanúsított, ezért vele szemben semmilyen kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség. Továbbá azt nyilatkozták, hogy a panaszos idős korára való tekintettel kellő empátiával folytatták le az intézkedést, és semmilyen gúnyos jelzővel nem illették.

7) Az előállítás idejéről szóló igazolás szerint a rendőrség igazolta, hogy a panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján korlátozták az Ó. Rendőrkapitányság épületében, ahol a panaszos 2016. január 23-án 14 órától 2016. január 23-án 15 óra 50 percig tartózkodott.

A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy az előállítás időtartama alatt sérülése, illetőleg panaszja nem keletkezett.

8) A rendőrség mellékelte az előállítással kapcsolatos panaszosi nyilatkozatokat.

A panaszos kijelentette, hogy a jogorvoslati jogaira történő tájékoztatást az Rtv. 92. § és 93. § alapján megkapta, valamint a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel szemben nem kíván panasszal élni. A panaszos azt nyilatkozta, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban, illetve a részére kiállított az előállítás időtartamáról szóló igazolást átvette. A panaszos élelmezést nem kért, kijelentette, hogy betegségben nem szenved, továbbá sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

9) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2016. január 23-án kelt büntető feljelentését.

K. Cs. r. törm. feljelentést tett a panaszos ellen a Btk. 339. §-ba ütköző garázdaság bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt az alábbi tényállás alapján.

K. Cs. r. törm. szolgálat teljesítése során 2016. január 23-án 13 óra 25 perckor a TIK utasítására megjelent Ó. [...] főút 26. szám előtt, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy egy férfit megtámadtak az utcán. A helyszínen szóban meghallgatta a bejelentőt, aki elmondta, hogy a rendőrök kiérkezését megelőzően az utcán sétáltatta a kutyáját, és közben két hajléktalannal beszélgetett, amikor odament hozzá a panaszos, és a korábbi nézeteltérésük miatt elkezdett vele ordibálni, majd belerúgott a kutyájába, őt pedig két alkalommal arcul ütötte. Ezt követően távozott a helyszínről. A bejelentő kérdésre elmondta azt is, hogy kb. két éve volt közöttük nézeteltérés, amikor is a panaszos átment hozzájuk és baltával szétverte a bejárati ajtajukat. A bejelentő álláspontja szerint, ha találkozik a panaszossal, akkor mindig beleköt valami miatt, mindig megy a huzavona, amely miatt már több eljárás is folyik kettejük között. A bejelentő közölte, hogy sérülése nincs, orvosi ellátást pedig nem igényel. K. Cs. r. törm. tájékoztatta, hogy tetteleges becsületsértés miatt magánindítvánnyal élhet, melyre úgy nyilatkozott a bejelentő, hogy tetteleges becsületsértés miatt kívánja az eljárás megindítását. A helyszínen végzett további adatgyűjtés és tanúkutatás nem vezetett eredményre, valamint az újárósteri térfigyelő kamera felvételét megtekintve sem látható a fent leírt cselekmény.

Mind ezután K. Cs. r. törm. megjelent az Ó. Rendőrkapitányságon, ahol 2016. január 23-án 13 óra 50 perckor megjelent a panaszos, hogy bejelentést tegyen R. Gy. ellen, mert ráuszította a kutyáját. A kapitányságon K. Cs. r. törm. szóban meghallgatta a panaszost, aki a kérdésére elmondta, hogy a bejelentését megelőzően R. Gy. sétáltatta kutyáját. Amikor a panaszos kilépett a lépcsőházból R. Gy. ráuszította a kutyáját, ami majdnem megharapta, ekkor a panaszos R. Gy.-t kétszer arcul ütötte, azonban az ütés nem találta el, mert csak az ujjainak a vége ért hozzá az arcához. Ezután távozott a helyszínről a rendőrkapitányságra, hogy bejelentést tegyen. Ezt követően K. Cs. r. törm. 2016. január 23-án 14 órakor közölte a panaszossal, hogy garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítja további intézkedések megtétele végett, melyet a panaszos megértett és tudomásul vett.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos sérelmezi az előállítását, illetőleg azt, hogy az intézkedés során a rendőrök megrángatták, és arra kényszerítették, hogy írjon alá különböző dokumentumokat. Kifogásolja továbbá rendőri hangnemet, hiszen „utcai harcosnak” nevezték őt, illetőleg azt, hogy nem hallgatták meg. Végezetül a panaszos állítása szerint a rendőrség által felvett jegyzőkönyv nem teljes, hiszen abból lényeges dolgokat kihagytak.

1) A Testület elsőként panaszeljáráásban megvizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A panaszos kifogásolta, hogy a jegyzőkönyv nem teljes, mivel lényeges dolgokat nem tartalmaz, továbbá sérelmezte azt, hogy megrongálták a ruháját.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban:Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A jegyzőkönyv felvétele, mint a rendőrség nyomozati tevékenysége kapcsán végrehajtott cselekménye kapcsán jelzi a Testület, hogy a Be. 195. § (1) bekezdésére figyelemmel a panaszosnak lehetősége volt panaszt előterjeszteni, hiszen a Be. jelen szakasza értelmében a közlésétől van lehetősége az érintetteknek a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élni.

Azon kifogás tekintetében pedig, mely szerint a panaszos ruháját megrongálták a Testület megjegyzi, hogy nincs hatásköre polgári jogi igényeket elbírálni. A panaszos ezzel kapcsolatos kárigényét polgári jogi bíróság előtt tudja érvényesíteni.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre a jegyzőkönyv tartalmát megvizsgálni. Továbbá a Testületnek nincs hatásköre arra sem, hogy a panaszos ruhájának megrongálása miatti polgári jogi igényt elbírálja.

Azonban a Testület megvizsgálta a panaszos előállítását, a rendőri iratok kiállításának körülményeit, továbbá a panaszos ruhájának rongálására vonatkozó kifogást, illetőleg a rendőrök hangnemét is.

IV.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, illetve a XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, továbbá a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület első körben megvizsgálta azt, hogy a rendőröknek keletkezett-e intézkedési kötelezettségük, amely kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2016. január 23-án 13 óra 25 perckor R. Gy. telefonos bejelentést tett a rendőrségre, mely szerint őt a panaszos előzetes szóváltást követően két alkalommal arcon ütötte.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1) pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából

vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végeznél a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A Testület véleménye szerint a telefonos bejelentés egyrészt felvethette a Btk. 164. §-a által pönalizált testi sértés bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. A hivatkozott jogszabályhely szerint:

164. § (1) Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Testület véleménye szerint a telefonos bejelentés másrészt felvethette a Btk. 339. §-ába ütköző garázdaság bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. A hivatkozott jogszabályhely szerint:

(1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotráncolást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Harmadrészt a bejelentés felvethette a Btk. 227. § (2) bekezdése szerinti tetteles becsületsértés bűncselekmény gyanúját is.

227. § (1) Aki a 226. §-ban meghatározottakon kívül mással szemben

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben vagy

b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a becsületsértést tettelesen követi

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvethette annak a gyanúját, hogy a bejelentő sérelmére jogellenes cselekményt követnek el. Tehát a bejelentésben ismertetett esemény olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A bejelentés valóságáról való meggyőződés és a történeti tényállás felderítése érdekében a rendőrségnek a bejelentés helyszínén meg kellett jelennie, hogy meggyőződjenek arról, hogy valóban az említett jogellenes cselekményt a bejelentő sérelmére követték-e el, illetve mikor és kik. A szükséges intézkedéseket a cselekmények elkövetése esetén a rendőrségnek, tekintettel arra, hogy bűnüldöző és közrendvédelmi hatóságként (is) funkcionál a rendőrség haladéktalanul meg kellett tennie a közrend védelme érdekében.

Emiatt a Testület álláspontja szerint a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jelent meg a bejelentés helyszínén, és kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség hogyan tett eleget az intézkedési kötelezettségének, hiszen a panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy nem hallgatták meg őt a rendőrök.

A Testület álláspontja szerint a panaszos ezen kifogása kapcsán felmerülhetett az, hogy a rendőrség részrehajlóan intézkedett.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlóan minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos ezen állítását, hiszen a rendőrök meghallgatták a panaszost a kapitányság eligazító pultjánál, mely során megerősítette a bejelentés alapján vele szemben fennálló bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút. Meghallgatását követően közölték vele, hogy előállítják bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt. A rendőrségi iratokból az is kiderül, a rendőrök 13 óra 25 perckor megérkeztek a bejelentés helyszínére, ahol felvették a kapcsolatot a bejelentővel, majd meghallgatták a történetekkel kapcsolatban. Ezt követően a rendőrök próbálták felkutatni a panaszost, hogy őt is meghallgassák az esettel kapcsolatban, azonban a helyszínen a panaszos felkutatására tett kísérlet nem járt sikerrel. Majd a helyszínen intézkedő rendőröket tájékoztatták, hogy a panaszos elhagyta a helyszínt, és a kapitányság épületében tartózkodik. 13 óra 50 perckor a járőrök az Ó. Rendőrkapitányságra vonultak, ahol a panaszossal szemben intézkedtek, mely keretén belül igazoltatták, majd meghallgatták a történetekkel kapcsolatban.

A Testület az előző pontban megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, azonban mind a rendőrség, mind a panaszos ellentétes tartalmú információkat hozott a Testület tudomására, azzal kapcsolatban, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének eleget tett-e oly módon, hogy a panaszost meghallgatta. Így a Testület nem tudta megállapítani a konkrét történeti tényállást, mivel az esemény nem volt rekonstruálható további bizonyítékok hiányában. A Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszost valóban meghallgatták-e.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg.

a.) Az előállítás jogalapja tekintetében a következő megállapításokat teszi.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján állították elő.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A rendőrség tájékoztatása szerint, R. Gy. bejelentést tett a rendőrségre, mely szerint őt megtámadták. A helyszínrre kiérkező járőrök részére a bejelentő elmondta, hogy a panaszos korábbi nézeteltérésük miatt elkezdett vele kiabálni, majd belerúgott a kutyájába, őt pedig kétszer ököllel állon ütötte. A kapitányságon tartózkodó panaszost, az oda visszaérkező rendőrök meghallgatták, mely során a panaszos elmondta, hogy a bejelentő ráuszította a kutyáját, ami majdnem megharapta őt, ezért a panaszos két alkalommal arcul ütötte a bejelentőt. Ezt követően a rendőrök közölték vele, hogy garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt előállítják.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatíve sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontját jelölték meg, amely alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e valamely bűncselekmény elkövetésének olyan szintű gyanúja, amely folytatása esetén elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokban egyöntetűen a Btk. 339. §-ába ütköző garázdaság vétségét jelölte meg az előállítás foganatosításának alapjául szolgáló okként.

Jelen ponton a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhet-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos elkövette-e a bűncselekményt avagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A Testület megállapítása szerint a bejelentő által tett bejelentés, továbbá a bejelentésre kikerülő rendőrökkel közölt információk alapján felmerült a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének egyszerű gyanúja, amely vonatkozásában további intézkedések végrehajtása vált szükségessé, így a cselekmény megalapozása szempontjából, a bizonyítékok beszerzése, a tényállás tisztázása érdekében.

Mindezek alapján az előállításhoz a jogalkotó által megkívánt feltétel, nevezetesen az, hogy a konkrét személlyel szemben egyszerű gyanú felmerüljön, a Testület álláspontja szerint megvalósult, ezért az előállításnak a rendőrség által megjelölt Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő jogalapul szolgált, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás jogszerűsége kapcsán.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható, és az ügy tisztázása érdekében a rendőrség a panaszos előállítását indokoltnak tartotta. A rendőrségi iratok azonban arról árulkodnak, hogy a panaszossal szemben nem foganatosítottak nyomozati cselekményeket, mivel a panaszos által kifejtett cselekmény nem valósította meg a garázdaság bűncselekményének egyik tényállási elemét, a „kihívóan közösségellenes magatartást”. A rendőrök az előállítás alatt megállapították, hogy a panaszos tevékenységével a becsületsértés vétségét valósította meg, amely miatt a bejelentő magánindítvánnyal élt. Ezután, mivel a becsületsértés vétség tekintetében az Ó. Járásbíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel az eljárás lefolytatására, ezért áttételről döntöttek.

Megállapítható, hogy a panaszos előállításának célja az volt, hogy az esemény bekövetkezésétől számított lehető legrövidebb időn belül tisztázzák a körülményeket. Azonban a Testület álláspontja szerint semmilyen indok nem volt arra vonatkozóan, hogy a panaszost elhelyezzék az előállító helyiségben, hiszen a panaszos önként ment el a kapitányságra, végig együttműködő volt a rendőrökkel, továbbá az előállítása előtt meghallgatták a panaszost a történetekkel kapcsolatban. Ezt követően a panaszost mégis előállították és előállító helyiségbe helyezték azért, hogy a jelenléte az eljárási cselekménynél biztosítható legyen, noha ezt megelőzően is önként a kapitányságon maradt. Figyelemmel arra, hogy a panaszos önként várta meg a rendőröket a kapitányságon, vélelmezhetően a további szükséges nyomozati cselekmények elvégzése idején is önszántából ott maradt volna. A rendőrök nem jelöltek meg olyan indokot, ami alátámasztotta volna azt a feltételezést, hogy az amúgy együttműködő panaszos jelenlétét kisebb jogkorlátozással járó intézkedéssel ne lehetett volna biztosítani az eljárásban.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben foganatosított előállítás nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek, így az aránytalan volt, ezért sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

c) Mivel a Testület a panaszos előállítását már eleve jogsértőnek találta, így az időtartamának vizsgálatát nem tartotta szükségesnek elvégezni.

3) A Testület megvizsgálta a rendőrségi iratok kiállításának körülményeit is, mivel a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök megrángatták és arra kényszerítették, hogy írjon alá mindenféle dokumentumot.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszos állítása nem fedi a valóságot. A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszosnak az alábbi iratokat kellett aláírnia: jegyzék a letéti tárgyakról; igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról; illetőleg nyilatkozat arról, hogy a jogokról való tájékoztatást megkapta, igazolást átvette, az intézkedés ellen panasszal él, avagy nem él, élelmezést nem kér, továbbá valamilyen betegségben szenved-e. Az iratok aláírása során a rendőrök semmilyen kényszert nem alkalmaztak, illetőleg nem rángatták meg a panaszost, hiszen az előállított személynek joga van arra, hogy megtagadja az aláírást.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

Az Rtv. 16. § (4) bekezdése alapján a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület ezen kifogás kapcsán is a rendőrség és a panaszos tényelődása között olyan fokú ellentmondást tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a rendőrségi iratok kiállításának körülményeire vonatkozó panaszosi kifogást, ezért csak úgy határozhatott, hogy az emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos állítása szerint a rendőrök megrongálták a ruháját.

A rendőrség cáfolta a panaszos ezen állítását, hiszen az előállítás során nem rongálták meg a panaszos ruháját.

A Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulónak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 17. §-a rögzíti, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület a rendőrség és a panaszos tényelődása között ellentmondást tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a panaszosi kifogást, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

Mindezek alapján a Testület nem tudott megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrség vagy a panaszos állítása felel-e meg a valóságnak, ezért a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszos végezetül sérelmezte a rendőrök hangnemét, hiszen „utcai harcosnak” nevezték.

A rendőrség határozottan visszautasítja a panaszos ezen állításának valóság alapját, hiszen a rendőrség tájékoztatása szerint az intézkedés során egyik rendőr sem illette a panaszost „utcai harcos” jelzővel, illetőleg egyéb gúnyos jelzővel. Az intézkedő rendőrök megfelelő hangnemből, és szakértelemmel, valamint a panaszos korára tekintettel kellő empátiával folytatták le az intézkedést.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendőrség és a panaszos tényelődása között olyan fokú ellentmondást tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a rendőrök hangnemére vonatkozó panaszosi kifogást, ezért csak úgy határozhatott, hogy a emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőröknek intézkedési kötelezettsége keletkezett, azonban azon kifogás kapcsán, hogy a rendőrség annak nem tett eleget, illetőleg a rendőrök részrehajló intézkedése vonatkozásában panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható. A Testület álláspontja szerint, nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás jogalapja miatt. Azonban a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos előállításának foganatosítása nem felelt meg az Rtv. 15. §-ban foglalt arányossági követelménynek, ezért sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A rendőrségi iratok kiállításának körülményeit illetően a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a tapasztalt ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. Ugyanezen okból kifolyólag a rendőrök hangnemére vonatkozó kifogás kapcsán sem állapítható meg a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme. Testület nem tudott megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrség vagy a panaszos állítása felel-e meg a valóságnak, ezért a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható azon kifogás kapcsán, hogy a rendőrök megrongálták a panaszos ruháját.

Ugyanakkor a konkrét esetben megvalósult sérelem a Testület megítélése szerint – jellegénél fogva – eléri a súlyosság azon fokát, amely indokolttá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2016. május 5.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET